

Κέρκυρα, 1 Μαρτίου 2024

Αρ. πρωτ.: 216

Θέση Αντιπροσωπείας ΤΚ/ΤΕΕ για την λειτουργία ιδιωτικών Πανεπιστημίων επιπέδου ΑΕΙ στην Ελλάδα, στο πλαίσιο του Νομοσχεδίου του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων «Ενίσχυση του Δημόσιου Πανεπιστημίου - Πλαίσιο λειτουργίας μη κερδοσκοπικών παραρτημάτων ξένων πανεπιστημίων».

Τα Ελληνικά Δημόσια Πανεπιστήμια αποτελούν θεμελιώδεις πυλώνες της εκπαιδευτικής, επιστημονικής και κοινωνικής δομής της χώρας, παρέχοντας δωρεάν ποιοτική εκπαίδευση και πρόσβαση σε όλους, ανεξαρτήτως οικονομικής κατάστασης ή κοινωνικής θέσης, με ένα αδιάβλητο σύστημα εισαγωγής, λειτουργώντας παράλληλα σαν μοχλοί της απαιτούμενης κοινωνικής κινητικότητας. Σκοπός των Ανωτάτων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων δεν είναι αποκλειστικά η παραγωγή επιστημόνων ή - επαγγελματιών, αλλά η προαγωγή της επιστήμης, η έρευνα- καινοτομία με γνώμονα την κοινωνική ευημερία και την οικονομική ανάπτυξη που αφορά σε τομείς που η πανεπιστημιακή κοινότητα επιλέγει. Τα Ελληνικά Δημόσια Πανεπιστήμια είναι Ν.Π.Δ.Δ., αυτοδιοικούμενα αν και η αυτοδιοίκηση που ορίζει το Σύνταγμα της χώρας τίθεται σε αμφισβήτηση λόγω του στενού εναγκαλισμού τους με το κράτος και την εξάρτηση από την κρατική χρηματοδότηση. Επιπλέον, όπως καταδεικνύουν οι διεθνείς κατατάξεις τα ελληνικά δημόσια Πανεπιστήμια στέκονται ανταγωνιστικά στις διεθνείς κατατάξεις Πανεπιστημίων, επιδεικνύοντας κέντρα αριστείας και διακρίσεις και τιμώντας την επένδυση της πολιτείας, πολλώ δε μάλλον αν ληφθεί υπόψη η χαμηλή χρηματοδότηση τους σε σύγκριση με Πανεπιστήμια άλλων χωρών.

Από τα χρόνια της κρίσης, η κρατική χρηματοδότηση στα δημόσια πανεπιστήμια μειώθηκε δραματικά, ενδεικτικά για το Ε.Μ.Π. η μείωσή της μεταξύ 2009 και 2023 είναι της τάξης του 64%, η μείωση του διδακτικού προσωπικού είναι της τάξης του 36% ενώ παρατηρείται αύξηση των φοιτούντων σε αυτό της τάξης του 21%, κάνοντας την αναλογία αριθμού φοιτητών ανά μέλος Δ.Ε.Π. πολλαπλάσια από τα ισχύοντα στις Ευρωπαϊκές χώρες. Συνολικά λοιπόν οι συνθήκες για ένα κορυφαίο Πολυτεχνείο, όχι μόνο στην Ελλάδα και την Ευρώπη, αλλά και παγκόσμια, σύμφωνα με τις λίστες κατάταξης των Α.Ε.Ι., επιδεινώθηκαν ραγδαία με ευθύνη της Πολιτείας. Ανάλογα είναι τα στοιχεία που υπάρχουν και για άλλα ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα όπως το Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, το Ιόνιο Πανεπιστήμιο κ.α. Στην

χώρα μας το ποσοστό του ΑΕΠ (2,8%) που κατευθύνεται στην Παιδεία είναι από τα χαμηλότερα στην Ευρωπαϊκή Ένωση (ευρωπαϊκός μέσος όρος άνω του 5%) και αν ληφθεί υπόψη το χαμηλό ύψος του Α.Ε.Π. της Ελλάδας γίνεται αντιληπτή η υποχρηματοδότηση της Παιδείας.

Παράλληλα, άλλες ενέργειες της Πολιτείας καταδεικνύουν πρόθεση συρρίκνωσης της ανώτατης δημόσιας παιδείας όπως είναι οι συγχωνεύσεις και κλείσιμο σχολών ή η μη ίδρυση τμημάτων που προγραμματίζονταν, με αιτιολογία την υπερπληθώρα πτυχιούχων και επαγγελματιών. Επίσης, με την εισαγωγή της Ελάχιστης Βάσης Εισαγωγής στα Δημόσια Α.Ε.Ι., χιλιάδες νέοι αποκλείστηκαν από αυτά, κυρίως στις Σχολές χαμηλής ζήτησης στην περιφέρεια, με αποτέλεσμα, αφενός οι σχολές αυτές να κινδυνεύουν με κλείσιμο, αφετέρου οι νέοι αυτοί να ωθούνται προς το εξωτερικό ή τους ιδιωτικούς φορείς εκπαίδευσης.

Αντίθετα, η προοπτική της ίδρυσης μη κρατικών πανεπιστημίων ή λειτουργίας στην χώρα μας παραρτημάτων ξένων πανεπιστημίων, ενόσω η κατάσταση στα Δημόσια Πανεπιστήμια είναι η παραπάνω, προκαλεί σοβαρές ανησυχίες και προβληματισμούς, σχετικά με την βούληση της Πολιτείας για το μέλλον της δημόσιας δωρεάν ανώτατης εκπαίδευσης. Η ίδρυση των Ν.Π.Π.Ε., μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, που θα απονέμουν τίτλους σπουδών τριτοβάθμιας εκπαίδευσης παρά το γράμμα και το πνεύμα του Συντάγματος:

Άρθρο 16 παρ. 5 εδάφιο 1 «Η ανώτατη εκπαίδευση παρέχεται αποκλειστικά από ιδρύματα που αποτελούν νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου με πλήρη αυτοδιοίκηση»,

Άρθρο 16 παρ. 6 εδάφιο 1 «Οι καθηγητές των ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων είναι δημόσιοι λειτουργοί»

Άρθρο 16 παρ.8. εδάφιο 2 «Η σύσταση ανώτατων σχολών από ιδιώτες απαγορεύεται»

γίνεται με τρόπο βιαστικό και χωρίς να έχει προηγηθεί διάλογος με την πανεπιστημιακή κοινότητα τους επιστημονικούς φορείς και την κοινωνία, παρότι υπήρχε άφθονος χρόνος γι' αυτό. Στην χώρα μας ο ιδιωτικός τομέας έχει ήδη δραστηριοποιηθεί στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση με την ίδρυση και λειτουργία ιδιωτικών σχολείων αυτών των βαθμίδων, που κάποια εκ των οποίων κατατάσσονται υψηλά ως προς την ποιότητα εκπαίδευσης, κάποια άλλα όχι, ενώ αυτά δεν διακρίνονται με υψηλά ποσοστά για την εισαγωγή των μαθητών τους στα Α.Ε.Ι. στις πανελλαδικές εξετάσεις. Η βασική διαφορά στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση είναι ότι η διδασκτέα ύλη είναι σαφώς καθορισμένη από το αρμόδιο Υπουργείο και ελέγχονται γι' αυτό, παρόλο που δεν απονέμουν τίτλους σπουδών που συνεπάγονται επαγγελματική επάρκεια.

Το Σχέδιο Νόμου που υπάρχει σε διαβούλευση προβλέπει τα Ν.Π.Π.Ε. να συνδέονται με ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα (μητρικό ίδρυμα), τα οποία είναι αναγνωρισμένα σε άλλα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.) ή σε τρίτες χώρες με βάση απόφαση του αρμοδίου οργάνου του μητρικού ιδρύματος που προσδιορίζει λεπτομερώς την εσωτερική μεταξύ τους σχέση και αντανakλάται επί του κεφαλαίου ή με βάση συμφωνίες πιστοποίησης (validation) ή δικαιόχρησης (franchising), οι οποίες διασφαλίζουν ουσιαστικά την ορθή τήρηση των ακαδημαϊκών προτύπων του μητρικού ιδρύματος. Το δε διδακτικό προσωπικό αρκεί να διαθέτει τα ουσιαστικά προσόντα, που απαιτούνται για την κατοχή θέσης διδακτικού προσωπικού αντίστοιχης βαθμίδας στο μητρικό ίδρυμα, ενώ:

-Δεν εξετάζει την ποιότητα, την ιστορία του μητρικού Πανεπιστημίου και την διεθνή κατάταξή του και δεν αποκλείει αυτά που έχουν κερδοσκοπικό χαρακτήρα, δίνοντας έτσι την δυνατότητα λειτουργίας παραρτημάτων ξένων πανεπιστημίων αμφιβόλου κύρους και ποιότητας.

-Δεν καθορίζει επακριβώς τα κριτήρια εισαγωγής των μαθητών Ελλήνων και αλλοδαπών σε αυτά, ενώ δεν έχει γίνει σοβαρή συζήτηση για την συμβατότητα των προγραμμάτων σπουδών που αυτά θα παρέχουν με αυτά που παρέχουν τα Δημόσια Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα ανά επιστημονικό πεδίο, ώστε να διασφαλίζεται η λειτουργία σε ενιαίο πλαίσιο με τα δημόσια. Σε σχολές, όπως είναι οι Πολυτεχνικές ή οι Ιατρικές, που απαιτούνται ιδιαίτερα δαπανηρές υποδομές, πρακτική άσκηση σε εργαστήρια και στελέχωση από κατάλληλο διδακτικό προσωπικό, πρέπει να ορίζονται ρητά και με διαφάνεια οι προϋποθέσεις λειτουργίας αυτών, ποιοί τις καθορίζουν και τις ελέγχουν, που δεν μπορεί να είναι άλλοι από την σχετική Ακαδημαϊκή Κοινότητα και τους επιστημονικούς φορείς – επιμελητήρια.

- Ακόμα και η πρόβλεψη που υπάρχει στο σχέδιο νόμου για επιστροφή των διδασκτρων στους φοιτητές, σε περίπτωση που το Ν.Π.Π.Ε. σταματήσει την λειτουργία του, προϋποθέτει το περιβάλλον που ενδέχεται να δημιουργηθεί στον χώρο της ανώτατης εκπαίδευσης.

Σήμερα, οι Έλληνες φοιτητές στο εξωτερικό υπολογίζεται πως ανέρχονται στους 50-55.000. Περίπου 18-20.000 εξ' αυτών υπολογίζεται πως σπουδάζουν στην Κύπρο. Η εξοικονόμηση πόρων για την Εθνική Οικονομία δεν μπορεί να είναι το μόνο κριτήριο προκειμένου να λειτουργήσουν παραρτήματα αυτών των Πανεπιστημίων στην χώρα μας, καθώς έτσι υποβιβάζονται τα Πανεπιστήμια σε σχολές επαγγελματικής κατάρτισης και πιστοποίησης, εκμεταλλευόμενοι κάποιοι επιτήδριοι τους πόθους των νέων και των οικογενειών τους.

Παράλληλα πρέπει να υπάρξει μέριμνα της Πολιτείας για το πλήθος των φορέων παροχής πανεπιστημιακής εκπαίδευσης, τα επιστημονικά πεδία αυτών και την παραγωγή επιστημόνων καθώς όλα αυτά πρέπει να εντάσσονται στο αναπτυξιακό σχέδιο της χώρας και την αγορά εργασίας. Επίσης, πρέπει σε κάθε περίπτωση κάθε λειτουργία στην χώρα μας να είναι

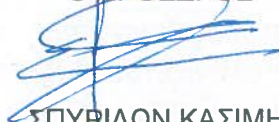
σύννομη και σύμφωνα με τις διατάξεις του Συντάγματος όπως ισχύει και δύνανται να τροποποιηθεί.

Για τους παραπάνω λόγους η Αντιπροσωπεία του ΤΚ/ΤΕΕ, μετά από συζήτηση του θέματος στην τακτική συνεδρίαση της που πραγματοποιήθηκε στις 29 Φεβρουαρίου 2024, θεωρεί βιαστική και πρόχειρη την επιχειρούμενη νομοθέτηση και **ζητάει από την Πολιτεία:**

1. Να αποσυρθεί το σχέδιο νόμου και άμεσα να ξεκινήσει η δημόσια συζήτηση με την πανεπιστημιακή κοινότητα, τους επιστημονικούς φορείς και την Κοινωνία, προκειμένου να καθοριστούν αξιόπιστα κριτήρια που θα διασφαλίζουν την ποιότητα της παρεχόμενης εκπαίδευσης.
2. Λόγω της τρέχουσας συγκυρίας που αποτελεί πρώτη και ανάγκη, **ενίσχυση του Δημόσιου Πανεπιστημίου**, τόσο σε πόρους όσο και σε ανθρώπινο επιστημονικό προσωπικό προκειμένου να είναι σε θέση να εκπληρώνει τους στόχους του προς όφελος της κοινωνίας και της χώρας, ενώ κάθε μέσο που θα μειώσει την εξάρτηση του από την κρατική χρηματοδότηση, χωρίς να υποτάσσεται σε αόρατους και ανεξέλεγκτους νόμους της αγοράς, πρέπει να αναζητηθεί από την Πανεπιστημιακή Κοινότητα με την αρωγή της Πολιτείας. Έτσι θα πραγματοποιηθεί η Αυτοδιοίκηση των Δημόσιων Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων και θα μπορούν να επιτελούν το σημαντικό έργο τους στην κοινωνική εξέλιξη.

Τέλος ζητάει άμεσα τη **σύγκληση της Κεντρικής Αντιπροσωπείας του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδας**, προκειμένου να εκφραστεί η θέση του τεχνικού επιστημονικού κόσμου, για το συγκεκριμένο μείζον ζήτημα.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

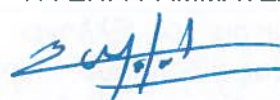
ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΚΑΣΙΜΙΔΗΣ

Ο ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΠΕΤΡΟΣ ΧΑΛΜΟΥΚΗΣ

Η ΓΕΝ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΜΑΡΙΑ – ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΠΕΒΕΡΑΤΟΥ

PETROS
CHALMOUKIS

Digitally signed by
PETROS CHALMOUKIS
Date: 2024.03.01
14:41:41 +02'00'